

Да ли је Србији место у НАТО?

Пише: Живадин Јовановић
четвртак, 17 јул 2008 20:54

Током изборне кампање и заморног убеђивања јавности да је за Србију најбоља коалиција ДС – СПС, истицана су два „крунска“ аргумента - да тај спој гарантује „проевропску“ и „социјално одговорну“ владу. Приметно је да се није говорило о „евро-атлантским интеграцијама“, што је стандардна реторика елите ДС. Могуће је да се ради о тактици која води рачуна о преовлађујућем анти-НАТО расположењу у српској јавности као и увиђавности према руководству СПС-а које је, бар до сада, јавно било против чланства Србије у НАТО-у. Једно је извесно – руководство ДС-а, укључујући и њеног Председника, не једном се декларисало да је чланство у НАТО-у његов приоритет и коалиција са СПС-ом дакако није у томе ништа променила.

Ко ће и шта у својој декларисаној политици променити у односу на питање чланства у НАТО-у, убрзо ће се показати. Ако не пре, онда свакако кад Вашингтон, или Брисел саопште да је чланство у НАТО-у за Србију предуслов за евентуално чланство у Европској унији. У међувремену, Војска Србије, без неопходних политичких одлука и докумената Парламента, вољом елите ДС-а, усваја НАТО стандарде, технику, организацију, командовање. Корак, по корак, до тачке без повратка. По Уставу и законима, о чланству у НАТО-у није неопходан референдум, па чак ни одлука Народне скупштине. Неко се на време постарао да се такве обавезе „случајно“ изоставе из Устава. Истина, постоји Декларација претходног сазива Народне скупштине о „војној неутралности“, односно референдуму о питању чланства, али декларација је декларација, за одређени тренутак, за одређени однос политичких снага, а не трајна државна обавеза записана у Уставу или закону.

Али, независно од изнетог, да ли је Србији, заиста, место у НАТО-у? Позабавимо се неким чињеницама.

НАТО је одговоран за агресију и злочине против мира и човечности почињене 1999. на тлу Србије, за преко 3.500 убијених и око 10.000 рањених, за употребу забрањених оружја као што су пројектили са осиромашеним уранијумом и касетне бомбе, за трајно загађење природне околине и угрожавање здравља како данашњих, тако и будућих генерација грађана Србије, укључујући Албанце на Космету, као и за огромна разарања материјалних добара. НАТО ничим није показао спремност да прихвати ни део сопствене одговорности за последице агресије, нити да надокнади бар материјална разарања Србије. НАТО је јасно подржао план Мартија Ахтисарија о тзв. надгледаној

Да ли је Србији место у НАТО?

Пише: Живадин Јовановић
четвртак, 17 јул 2008 20:54

независности Космета што је довело до једностраног проглашења независности од стране сепаратистичког руководства у Приштини.

Од 1999, НАТО је од одбрамбеног прешао у агресивни војни савез за интервенције на читавом глобусу, често под лажним изговорима као што су агресија против СРЈ, затим, окупација Ирака (2003) и Авганистана које и даље трају. Кршењем Повеље УН и сопственог оснивачког акта од 1949., НАТО је практично отклонио било каква територијална, или међународно-правна ограничења за своје нападе. Обзиром на политику ширења, не само на Исток, већ и на Далеки Исток, Пацифик и Јужни Атлантук, питање је колико је то северноатлантски, или атлантски савез. Чланством у НАТО Србија би се обавезала да шаље своје војнике и у агресивне ратове за рачун НАТО и САД чиме би непотребно напустила мирољубиву, одбрамбену политику, била увучена у агресивне ратове широм света и изложила младе људе опасности да гину за туђе интересе далеко од своје земље. Истовремено би на себе навукла опасност од терористичких одмазди на својој територији. Србија је мирољубива земља која брани принципе међународног права и улогу УН, која не учествује у агресивним ратовима и таква треба и да остане доследно следећи политику активне неутралности. НАТО, преко КФОР-а, већ девет година држи под окупацијом Косово и Метохију а још увек није извршио мандат УН гарантовања безбедног окружења за све грађане. Не само да није извршио обавезу разоружавања терористичких група и појединаца предвиђену резолуцијом СБ 1244, већ својим оружјем и војном техником наоружава и опрема оружане снаге илегалне сепаратистичке квази државе игноришући званичне ставове Србије. КФОР, односно НАТО, ни после 9 година није извршио обавезу стварања услова за слободно и безбедно враћање око 250.000 протераних Срба и других неалбанаца. НАТО није спречио терористички погром против Срба 17. – 19. марта 2004. што је имало за последицу велики број изгубљених живота и рањених Срба, настављање етничког чишћења и уништавање још 15 српских цркава и манастира. Тиме је укупан број уништених српских светиња у периоду од 9 година достигао цифру од 150.

НАТО је имао главну улогу у спречавању Србије да врши минимум својих уставних надлежности у Покрајини док је истовремено обезбеђивао услове да терористичко-сепаратистичко руководство, у координацији са Вашингтоном и Бриселом, припреми илегално проглашење независности. Таква улога НАТО-а огледа се и у одбијању спровођења изричите обавезе утврђене у резолуцији СБ 1244 и Кумановском споразуму да прихвати враћање контингентна војске и полиције Србије у Покрајину ради вршења послова на граници, царини и у обезбеђивању српских споменика културе. То је доказ да је НАТО наставио исту политику и исте циљеве са којима је кренуо у оружану агресију 1999. – одузимање Косова и Метохије од Србије. Притом, ни НАТО-у ни САД-у не смета да такву политику цинично представљају као да је «у интересу Србије».

Да ли је Србији место у НАТО?

Пише: Живадин Јовановић
четвртак, 17 јул 2008 20:54

Србију нико војно не угрожава да би у чланству НАТО-а тражила гаранције за своју безбедност. Србија од тог чланства нема шта да добије осим нових дугова за замену оружја војне технике по стандардима НАТО. А Србија са око 30 милијарди долара садашњег спољног дуга и без нових задуживања, већ је закорачила у тешку дужничку кризу.

НАТО се шири на Исток, чему се Русија противи видећи у томе угрожавање својих легитимних интереса, укључујући сопствени суверенитет и интегритет. За Србију би било неприродно да буде део Савеза који угрожава Русију. Природно је и политички одговорно да поштује пријатељство, савезништво и заједничке милионске жртве дате у вековној борби српског и руског народа - од борбе против Отоманске империје, преко борбе за спас српске војске на Крфу, до борбе за ослобођење Београда и победу против наци-фашизма у Другом светском рату.

Аргумент да су све друге земље у окружењу већ чланице НАТО, или на путу да то постану не може бити критеријум за Србију. Србија има дугу традицију ванблоковског и неутралног статуса, што већина других земаља у окружењу нема и што је од свих, једино Србија била жртва НАТО агресије. Друге земље у суседству, нека мање нека више, помагале су ту агресију па не треба искључити да је и то допринело како њиховом чланству у НАТО-у, тако и у ЕУ – по скраћеној процедури.

Аргумент да су у НАТО-у најбогатије земље те би и Србија кроз чланство и сама могла постати богата, нити је моралан, нити политички одговоран. Њиме се сугерише да извн НАТО-а нема богатих земаља, да без «кишобрана» НАТО-а нема инвестиција и запошљавања, што није тачно ни на примеру Европе, а поготову, света. А затим, да је боље живети као најамник него као слободан, што је напад на здраву памет. Политичари који говоре о европском путу и «бољем животу» а раде на привођењу Србије у НАТО злоупотребљавају беду и сиромаштво у Србији које су сами произвели јаловом политиком.

Да ли је, дакле, Србији место у НАТО-у? Просудите сами.

(Аутор је председник Београдског форума за свет равноправних)

Београд, 17. јули 2007.